

(המשך מעמוד 23)

20 אתר במזמון מיד, והיתרה כעי בור הודש והצי.

עובדות אלה, המופיעות בעדותו של גיבור, מופיעות גם בכתביהאישום המייד, עד, שהוגש ליו"ר הכנסת לצורך הסרת חסינותו של רכטמן. הוא מואשם, לפי כתביאישום מיועד זה, בעבירה על סעיף 290 א' לחוק העונשין (תשל"ז), הודן בלקיחת שוחד.

אחות

רבת-פעלים

וסף לעדות של גיבור ימסור עדות בבית-המישפט גם המפקח נתן מרום. האחראי על ציוד ההקלטה במישרה. את רי גיבור הסכים להעיד נגד רכטמן. הוא שוחח עימו טלפונית בשיחה מוקד לטת, שבה ניסה להוציא ממנו אישור לתשלום, וכן הלך אליו לשיחה פנים-אל-פנים, מצויד במכשיר הקלטה סמוי. נראה כי רכטמן חשד בהקלטות.

גיבור עצמו הוא חולה-לב ושוהה עתה בסודם, עד שיירגעו הרוחות. הוא יובא להעיד לאחר הגשת כתביהאישום.

אגב, מול הבית של גיבור, שכנ ביקש רכטמן דירה לאחותו (לילי ניט, הנשור אה לאיש עסקים עשיר מקליפורניה*). בונים בית של חברת גזית ושחם. גם חברה זו קשורה בחקירות המישרה ב' שחדות לטובתהגנאה, שבה שוב קשורה

הפנטהאוז החריג

האם הוא קיבל ?

ישון יודע היטב כי משלוקחים אדם לח' קירה ומעצר אין לדעת כיצד יסתיימו החברים. עדים רבים, ישעו כה סירבו לדבר, יכולים לשנות את דעתם, כאשר האישיות התקיפה מובלת למעצר ככל האדם.

איך מסירים חסינות ?

חסינות חברי-הכנסת היא נושא שלגביו שורר בציבור ערפל רב. החמירו את הערפל דיבורים תכופים של חברי-הכנסת עצמם, שלא טרחו לעיין בחוק, או שאינם אומרים אמת בכוונה תחילה, כדי ליצור רושם מוטעה (,"אני מוכן לבטל את החסינות שלי...").

לחברי-הכנסת יש שני סוגים של חסינות. הסוג הראשון נובע מסעיף 1 של חוק חסינות חברי-הכנסת, וזכויותיהם וחובותיהם. סעיף זה מקנה לחברי-הכנסת חסינות מוחלטת עבור כל מעשה הנעשה, במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו כחברי-כנסת.

פירוש הדבר כי יש לחברי-הכנסת חסינות מוחלטת עבור כל דבר שניתן לייחס אותו למילוי תפקידו, אם בתוך הכנסת ואם מחוצה לה. את החסינות הזאת אי-אפשר לבטל בכל צורה שהיא.

הסוג השני של החסינות נובע למעשים שאינם קשורים למילוי תפקידו של חברי-הכנסת. חסינות זו באה כדי להגן על הח"כ מפני מעשה שירותי של השילטון, אשר יכול להיות מעוניין לעצור ח"כ או להטריד אותו בצורה אחרת, כדי למנוע ממנו להשתתף בהצבעה חשובה, או כדי להפעיל עליו לחץ מכל סוג שהוא.

את החסינות הזאת ניתן להסיר, על פי נוהל מסוים שיפורט להלן. לפי סעיפים 2, 3 ו-4 של החוק חסין חברי-הכנסת מפני:

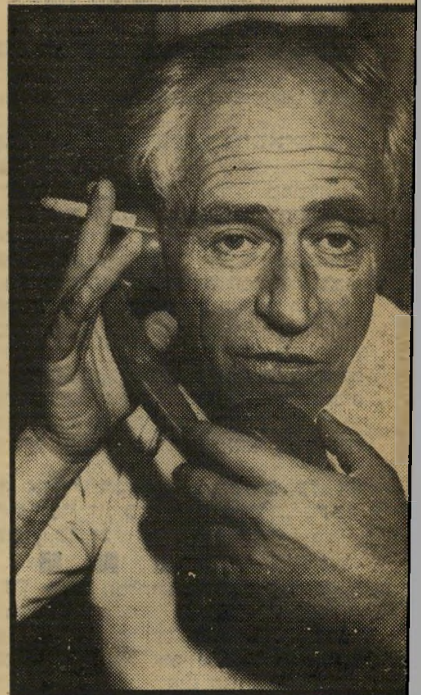
- חיפוש בדירתו.
- חיפוש בגופו או בחפציו, חוץ מן החיפוש במקום שנועד לבדיקה מטעם שילטונות המבט" (תיקון זה בא אחרי שכמה חברי-כנסת נחשדו, בשנים הראשונות של המדינה, בהברחת שיטתיות של מטבע זר וסחורות).
- מעצר, אלא אם נתפס בשעה שעשה מעשה פשע שיש עימו שימוש בכוח או הפרעת השלום או בגידה.
- העמדה לדין פלילי בשל אשמה על עבירה שעשה בהיותו חבר-כנסת, או לפני בחירתו.
- כדי להעמיד לדין פלילי חברי-כנסת, על עבירה שאינה קשורה, במילוי תפקידו כחברי-כנסת, יש צורך בנוהל הבא:

- היועץ המישפטי לממשלה (והוא לבדו) מגיש בקשה ליו"ר הכנסת, שיעביר אותה לוועדת-הכנסת לדין בשיבתה הקרובה.
- הוועדה תדון בעניין, והיא רשאית להמליץ על ביטול חסינותו של הח"כ, לגבי אשמה מסויימת. כלומר: הדיון וההחלטה צריכים להתייחס להאשמה מסויימת, מוגדרת, המוגשת על-ידי היועץ המישפטי לוועדה. כן רשאית הוועדה להמליץ על ביטול, חסינות אחרת או זכות הניתנת לפי חוק זה, כלומר, היא יכולה להמליץ על ביטול החסינות מפני חיפוש, מעצר, וכד.

- הוועדה לא תדון בעניין מבלי לתת לאותו חברי-כנסת הזדמנות להשמיע את דברו.
- אם המליצה הוועדה על ביטול החסינות, יבוא העניין להצבעה במליאת הכנסת. גם שם יש לתת לח"כ המואשם את הזכות להשמיע את דברו. הודעה על דיון כזה יש לתת לכל חברי הכנסת לפחות 24 שעות מראש. עד כה היו כמה מיקרים של ביטול החסינות. מילכד מיקרים של תארי נות-דרכים (בדרך כלל קטלניות) בוטלה חסינותם של ח"כ שלמה לורנץ, ח"כ ישראל בן-מאיר (אביו של ח"כ יהודה בן-מאיר) וח"כ יצחק רפאל, כולם בשל עבירות כלכליות שניחוסו להם.

בדרך כלל נהוג שחברי-הכנסת, שנגדו הגיש היועץ-המישפטי בקשה לביטול החסינות, מצטרף באופן הפגנתי לבקשה, מכיוון שאחרת הוא עלול לעורר את הרושם שיש לו סיבה לחשוש מחקירה ומישפט. התנגדותו של ח"כ לביטול חסינותו, אחרי שהיועץ המישפטי מנסה כתביאישום נגדו, עלולה לחזק למיפלתו, ועל כן לוחצות המיפלות בדרך כלל על חבריהן לעשות מחווה ולהציע בעצמם לקבל את בקשת היועץ המישפטי, למען הרושם הטוב. בוטלה חסינותו של חברי-הכנסת, הוא ממשיך להיות חברי-כנסת עם כל הזכויות, משתתף בדיונים ובהצבעות, אך עובר בינתיים את ההליכים המישיפטיים כמו כל אזרח אחר.

ההנחה היא שוועדת-הכנסת (ומליאת הכנסת בעיקבותיה) לא תגן על חברי-כנסת שסרה, ולא תגן על חסינותו מפני מישפט פלילי, אלא אם כן היא משוכנעת כי בקשת היועץ המישפטי אינה מוגשת בתום-לב, אלא מהווה נסיון של השילטון להתנכל לחברי-כנסת המפריע לממשלה, או שיש לבקשתו מניעים פוליטיים בלתי-טהורים אחרים.

פרקליט נחשון לא לדבר !

אחותו של רכטמן. גזית ושחם השיגה אחוזי-בנייה חריגים בבניין מרכזי בלב רחובות, והבטיחה באותה עת תרומה של 100 אלף לירות למכבי רחובות.

כמה שנים לאחר מכן בנתה ארי תה חברה בית רב-קומות במקום אחר, ומכרה את דירתה-הגג שבו לי אותה אחותו של רכטמן. אולם דירה זו נקנתה בפועל על-ידיה, והיא השכירה אותה לאריאל שרון.

לפני כמה חודשים נעצר מנהל בחברת גזית, אריה דייקסל, בפרשת שוחד מקר בילה בעיריית רחובות. הקשורה בתשת לומים לאנשי מחלקת-ההנדסה. בפרשה זו לא נקשר שמו של רכטמן בצורה משמר עותית. אחיו של דייקסל, ח"כ מיכאל דקל, חבר בוועדת-הכנסת, שדגה השבוע בפרשת רכטמן.

פרקליטו של רכטמן, משה נחשון, לא יתנגד להסרת החסינות. אם היא תנוצל רק להשגת כתביהאישום המיועד. אולם הוא מאיים בהתנגדות, אם לא יובטח לו כי הסרת החסינות לא תאפשר למישרה חקירה של רכטמן בפרשיות אחרות. גזית

* אחות אחרת של רכטמן היא אמה של מלכת-היופי לשעבר, לילי מן.

כך היה במיקרים רבים בעבר, בעיקר בחקירת אשר ידלין. בחקירה ממצה נמר צאי הוכחות לשוחד קטן בלבד. אולם מעצרו וחקירתו, לאחר מכן, הביילו לי גילויים הגדולים של המישרה, שהצליחה להוכיח את כל פירסומי התאשמות העולם הזה.

החקירה בפרשת רכטמן מוכיחה שוב כי הצנחת החקירה תלויה בי מאמצי המישרה לחקור. מאמצים אלה מקבלים תאוצה כאשר העי תונות מדרבנת את המישרה, וי לא מניחה לה להירדם. במקרה של רכטמן היתה חשיבות רבה לפעול דתה של פרקליטת מחוז-המרכז, שרה פירוטה, לזחמת תקיפה ללא פשרות להענשת עבריינים ודניצי הון הצדק.

פלאטו וביטון

חרי שיפיים את הטיפול בפרשת רכטמן, אם הכנסת תיענה לבקשתו, יתפנה הוועץ המישפטי לטיפול בפרשת חברי-כנסת נוסף, שמואל פלאטו-שררון.

הטיפול כאן נסחב הרבה זמן, כיוון שעורך-דינו של שרון, יצחק לאלו, חלה במחלה ממושכת והשתתה בהמצאת תשור בות לשאלות ברק. עתה, משהגש החומר כולו, יכול ברק להחליט בפרשה.

הנשיא העיקרי, שבו סבור ברק שיש חומר המצדיק דיון בשאלת העמדת לדין, הוא פרשת הבחירות בדימונה. תושב דימונה בשם אליאס לוי קרא לבנו שגולד בשם פלאטו-שררון. לפי החשד מימן שרון את חברית ושנערכה לבן, בסך 5000 ל"י רות, ונתן מתנות שונות למישפחת לוי, בעל חנות-רהיטים בדימונה העיד כי קנו יאצלו רהיטים ללוי, ב-1500 לירות, בצק שנמשך על-ידי פלאטו-שררון. כן יש עדור ית על רכישות במזמון של עגלת-תינוט קות.

פלאטו-שררון מכחיש כי מימן את הר ברית, אך אישר כי נתן מתנה לתינוק, כיוון שהיה סנדקו.

השדות נוספים הם כי תחושבי דימונה חולקו חבילות של קמח-דססחא (100 חבילות) וניתנו הבטחות לבנייה ולטור בות-הגנאה אחרות. תשד אחר הוא כי בן העדה הגרחת קיבל מערכת סטריאופור גינת.

אלה הם החשדות המשיים היחידים לגבי דימונה. כל החשדות האחרים הופי רכו. הם כוללים הבטחה של מימן 400 מקומות-יישיבה במיגרש מכבי יפו, מתן שכר לפעילי בחירות, הבטחת רכישת מאות דירות בקריית-שמונה. גם בעדויות ישל אנשי הכפר הדרוזי סגדור לא נמצאו ראיות.

למרות שהחומר מצוי כולו בידי ברק, תשתהה החלטתו, בין היתר ביגלל מעור רבותו בפרשת גיוס-הבנות לצה"ל. ברק התבקש על ידי ח"כ אמנון רובינשטיין לבדוק את חוקיות הפטור לבנות הדת מצה"ל, והדבר מעסיקו למעלה מן המר צופה.

נושא אחר המעסיק את ברק עתה הוא פרשת ח"כ צ'ארלי ביטון. ביטון נידון לחצי שנה מאסר על פרשת גניבת בקבוק קייחלב מתנובה וחלוקתם לבני שכונת העוני בירושלים. הוא לא ריצה את עונשו כיוון שנבחר לכנסת, וגם הגיש עירעור על העונש. העירעור צריך להתברר בי בית-המישפט העליון, ועל היועץ המישיפטי להחליט כיצד לנהוג במיקרה שבו המערער הוא חברי-כנסת, וכן מה יקרה אם יפסיד ביטון את העירעור, ויצטרך להיכנס לכלא. אולם ברור כי נושא ביטון ושונה שוני מהותי מן המיקרים האחרים, בהיותו בעל אופי ציבורי-פוליטי.

אלה הן פרשיות החקירות של חברי-כנסת, המצויות על שולחנו של ברק. את התלונה נגד השר יצחק מודעי העביר ליו"ר הכנסת, לאחר שקבע כי הראיות מראות שאם יש עבירה, הרי היא עבירה על חוק שכר חברי-הכנסת. ורק הכנסת רשאית לדון בעבירות כאלה. על תלונה שהוגשה לו בעניין סגן ראש-הממשלה, ייגאל ידן, בי 21 בנובמבר 1977, טרם השיב.